

ACTIVITEITENVERSLAG 2020

Voorwoord

Beste lezer,

2020 is voor de hele samenleving een jaar waarin alle zekerheden en voorspellingen onderuit gehaald werden. De werkwijze, systemen en processen van de overheid werden allemaal aan een zeer zware stresstest onderworpen.

Voor de G-Cloud is dat niet anders. Het verheugt me daarom des te meer dat we in dit jaarverslag u een overzicht kunnen geven van de wijze waarop we ook in 2020 er met onze vrijwillige samenwerking tussen de federale overheidsdiensten op gebied van IT in geslaagd zijn, en in blijven slagen om op een kostensparende manier de vele IT uitdagingen aan te gaan en resultaten te boeken.

Vershillende van de G-Cloud diensten zijn ook essentieel gebleken bij de aanpak van de Covid19 crisis. Zo is de toename in het gebruik van de CSAM aanmeldingen en het gebruik van de Intelligent web forms in grote mate gekoppeld aan Covid.

Het aanbieden van Security-as-a-service via het internetbeveiligingsplatform IAP geeft de deelnemende organisaties ook meer troeven om de toenemende bedreigingen van de internetcriminelen af te slaan.

De nieuwe regering die in 2020 is aangetreden heeft ambitieuze plannen voor een efficiëntere overheid ondersteund door een verdere digitalisering van de overheidsinstellingen.

G-Cloud is met zijn dienstenaanbod een belangrijke basisbouwsteen om deze ambities waar te maken. De staatssecretaris voor Digitalisering verwacht dat door onze samenwerking wij de synergie-effecten zullen zien toenemen naarmate deze gemeenschappelijke informaticadiensten door meer overheidsdiensten worden gebruikt.

Tegelijkertijd erkent hij dat elke overheidsinstantie de ruimte bewaart die nodig is om haar taken en beleid effectief en efficiënt uit te voeren.

Wij zijn verheugd met deze erkenning van onze manier van werken en van onze resultaten en zullen in de komende jaren op de ingeslagen weg verder gaan.

2020 is een jaar dat we niet snel zullen vergeten. Wat we vooral moeten onthouden is hoe we er in geslaagd zijn om zelfs die druk op onze mensen en IT systemen die Covid met zich mee bracht hebben kunnen opvangen door onze stevige samenwerking.

Dat is iets om trots op te zijn, en we zullen dus ook post-covid die weg verder bewandelen. Intussen wens ik u veel leesgenot met dit jaaroverzicht.

Ingrid Vanden Berghe
Voorzitster G-Cloud Strategic Board

Governance

De G-Cloud Strategic Board (GCSB) komt minimaal 3 keer per jaar samen en er wordt naar gestreefd om tweemaandelijks te vergaderen. Indien nodig, wordt deze frequentie nog verhoogd.

De G-Cloud Operational & Programme Board (COPB) komt elke twee weken samen. De SIT wordt maandelijks bijeengeroepen voor overleg tussen federale IT-directeuren.

Sinds maart 2018 wordt er elke 2 maand een "SIT for developers" georganiseerd, een overleg tussen verantwoordelijken van ontwikkeling. De diensten die worden goedgekeurd op de GCSB worden gepubliceerd op de G-Cloud website: www.gcloud.belgium.be.

Er werden reeds 18 newsletters uitgestuurd met informatie rond G-Cloud, haar diensten en testimonials van gebruikers.

Voor de verschillende G-Cloud diensten (Greenshift, VMaaS, UCCaaS, Sharepoint) worden met regelmaat zogenaamde "usergroups" georganiseerd waar de evolutie van de diensten wordt toegelicht en de feedback van de eindgebruikers wordt verzameld.

Evolutie gebruik diensten

Globaal gezien is het gebruik van de diverse G-Cloud diensten toegenomen. Onderstaande tabel geeft de verschillende initiatieven weer waarvoor er cijfers beschikbaar zijn voor de federale overheid.

CSAM aanmelden	+86%
Sharepoint	+60% space / +30% users
Greenshift	+40%
Backup	+55%
UCC	+10% Skype / +5% mail / +30% contactcenter
SHAD	+10%
Fedman	+20%
HYPaaS	+82%
VMAAS	+30%
Storage	+40%

In 2020 zijn de **CSAM** diensten BTB (**Beheer der Toegangsbeheerders**) en SSM (**Self Service Mandates**) toegevoegd aan de G-Cloud portfolio.

Het **FISP-initiatief** (Federal Information Security Policy) heeft een eerste versie gemaakt van een (**public**) **cloud condition matrix**.

De mogelijkheden van het **internetbeveiligingsplatform (IAP)** werd uitgebreid met **Security-as-a-Service**.

De diensten "**Beheer van cookies en web-analytics**" en "**Software Factory as a service**" zijn technisch klaar zijn en zullen toegevoegd worden aan de portfolio

Dienstenaanbod

AANTAL GEBRUIKENDE DIENSTEN

Standaard componenten en -toepassingen

Babelfed

Eenvoudige, gebruiksvriendelijke en professionele vertaaltool **18**

BeConnected

Platform waarop instellingen kunnen samenwerken aan documenten **18**

CSAM aanmelden

Toegangspoort tot de onlinediensten van de overheid. **27**

ITSM Service Desk

Geïntegreerde oplossing voor IT Service Management en CRM **13**

Intelligent Web Forms

Generieke oplossing voor het ontwerp en exploitatie van online formulieren **12**

Register

Oplossing om een personenrepertorium bij te werken en uit te lezen **1**

Web Content Management

Web Content Management gebaseerd op het bestaande WCM-aanbod **30+**

Sharepoint

SharePoint-oplossing gehost op de G-Cloud infrastructuur **15**

Platformen

Greenshift

Opensource-variant van G-Cloud Platform as a Service **30**

Federal Service Platform

Samenwerking rond het aanbieden van "services" **4**

Zachte infrastructuur

Backup

Technologie van CommVault om gegevens te bewaren **34**

IAP

Beveiliging om risico's verbonden aan internetgebruik te minimaliseren **41**

UCC

VoIP, Chat, videoconferencing, e-mail, contactcenter, ... **24**

SHAD

Centrale authenticatie verbonden met eigen AD-infrastructuur **38**

Archiving

Elektronische archivering met bewijskracht **2**

Harde infrastructuur

Fedman

Centraal federaal overheidsnetwerk **39**

Fedwan

Verbinden van regionale kantoren aan het centrale netwerk **2**

Housing

4 Datacenters beheerd door federale overheid **27**

HYPAAAS

Virtuele Servers in self-service via Hypervisor-omgeving. **23**

Storage

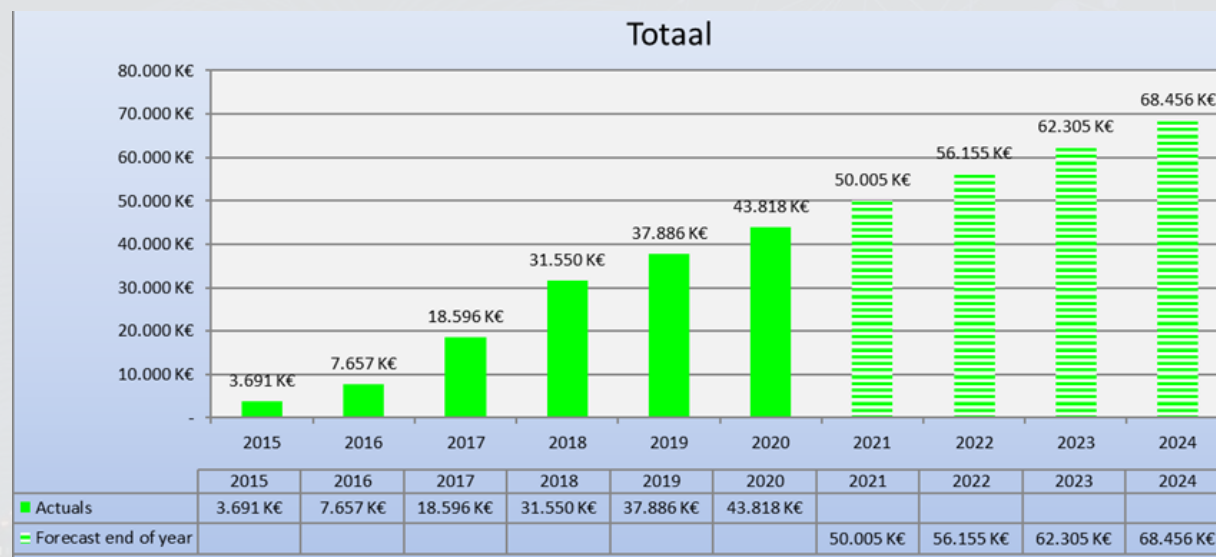
Veilige opslag van gegevens, met snelle beschikbaarheid **42**

VMAAS

Virtuele Servers in self-service via een webinterface **40**

Financiële impact

De globale financiële impact van G-Cloud staat weergegeven in onderstaande figuur. Het betreft cijfers tot en met december 2020.

Ten opzichte van 2019 is er een lichte groei. Deze cijfers zijn gebaseerd op het beschikbare cijfermateriaal van de diensten Compute, IAP, Greenshift, Storage, I&O Personeel, Data Center en het gebruik van gemeenschappelijke lastenboeken.

Het bereiken van de doelstellingen hangt nauw samen met de instap van de overheidsinstellingen. Hoe meer instellingen instappen, hoe meer de effecten zich zullen realiseren.

Net zoals de vorige jaren zal het hergebruik van lastenboeken en het zwaartepunt van synergievoordeel vormen met een voordeel van ongeveer 25 M€. Deze cijfers kunnen sterk

beïnvloed worden door het effectief gebruik van aankoopcentrales binnen de federale overheid. Daarnaast vormt Compute (14.635 K€) de tweede grootste bron van synergiewinst. Internet Access Protection (810 k€) voldoet aan de verwachtingen.

Het PaaS platform (Greenshift) is momenteel in gebruik door ongeveer 350 developers. Dit aantal blijft stijgen door de instap van bijkomende klanten. Momenteel wordt de productiviteitswinst geschat op 1.122 K€. Er bestaat een brede interesse in de federale overheid voor dit platform en de innovatieve manier van werken. De additionele dienstverlening van Software factory as a Service moet de productiviteit van developers nog meer ten goede komen. Storage-as-a-Service levert in 2020 een geschatte minderkost van 1.274 K€ door het vermijden van niet gebruikte opslagcapaciteit.

ICT Monitoring Comité

De opdracht van het ICT Monitoring Comité (ICTMC) is ongewijzigd gebleven en omvat vier luiken:

- Het coördineren van de monitoring van de ICT-activiteiten van federale overheidsdiensten
- Het periodiek opmaken van een overzicht van deze ICT-activiteiten
- Het systematisch identificeren en voorstellen van mogelijke synergiën en efficiëntieverbeteringen
- Het voorstellen van kwaliteitsbewaking als kritische succesfactor voor bepaalde ICT-activiteiten.

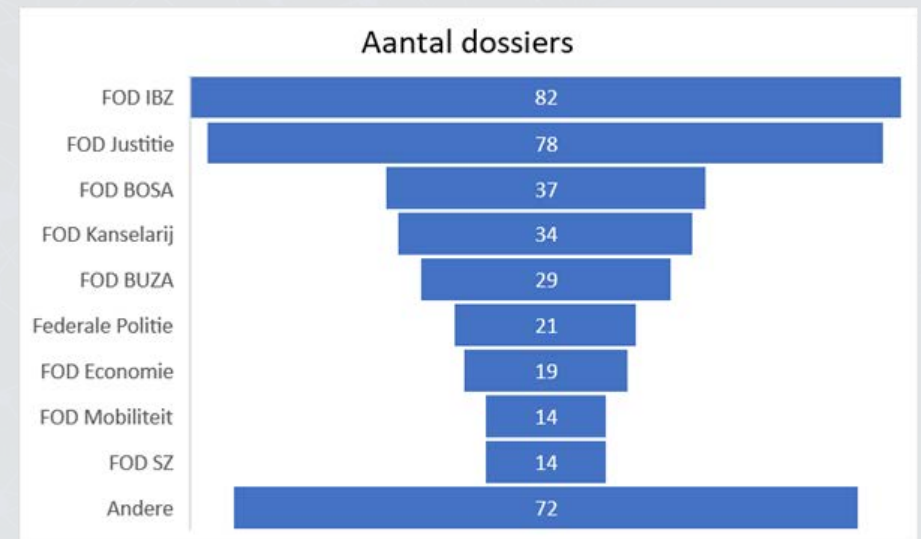
Het ICTMC heeft een ondersteunende rol en elke dienst blijft dus verantwoordelijk voor zijn budget, de planning en de uitvoering van zijn ICT-initiatieven.

In 2020 behandelde het ICTMC 400 dossiers, die goed waren voor in totaal 613 adviezen. Er werden 245 individuele dossiers ontvangen en 155 'collectieve' dossiers die uit meerdere aanvragen bestonden.

Een overgrote meerderheid van de aanvragen (606 aanvragen) kreeg een positief advies. Slechts in iets meer dan 1 % van de gevallen (7 dossiers) werd het dossier stopgezet of volgde een nieuwe aanvraag onder een ander vorm, omdat het ICTM gewezen had op de mogelijkheid om een bestaand contract te hergebruiken.

Een analyse van het type van dossiers maakt duidelijk dat:

- advies gevraagd werd voor 36 bestekken voor een gebudgetteerd bedrag van € 151,5 Mio
- 295 afroepen plaatsvonden op bestaande contracten gedaan voor een bedrag van € 56,9 Mio
- 210 aanvragen gebeurden voor specifieke offertes voor een bedrag van € 16 Mio
- in 49 dossiers een situatie van monopolie ingeroepen werd.
- 16 dossiers gingen over de inroep van diensten van andere overheidsdiensten

Uit deze cijfers blijkt overduidelijk dat de administraties die dossiers voorleggen aan het ICTM effectieve inspanningen leveren om op zoek te gaan naar synergie effecten bij het opstellen van lastenboeken en/of bij het gunnen van contracten.